

प्रकरण-१२३

२७५

॥ श्रीजिनाय नमः ॥

॥ अथ श्रीदेवकीपुत्रचरित्रम् ॥

(मूलकर्ता-श्रीशुभवर्धनगणी)

(भाषांतरसहित)

भाषांतर करो छपावी प्रसिद्ध करनार-पण्डित हीरालाल हंसराज-(जामनगरवाळा)

संवत् १९९०

किंमत रु. १-८-०

सने १९३४

श्रीजैनभास्करोदय प्रिन्टिंग प्रेसमां छाप्युं—जामनगर.

डा श्री केलाम्बवाणसुदि ज्ञानम पुर
श्री महावीर ज्ञान आराधना केंद्र. सोला,
शि गोधातगा

देवकीपुत्र

॥ १ ॥

॥ श्रीजिनाय नमः ॥

॥ श्रीचारित्रविजयगुरुभ्यो नमः ॥

प्र. नं. १२२

॥ अथ श्रीदेवकीपुत्रचरित्रं प्रारभ्यते ॥

(मूलकर्ता—श्रीशुभवर्धनगणी)

(गुर्जरभाषांतरोपेतं)

भाषांतरकर्ता तथा छापावी प्रसिद्ध करनार-पण्डित हीरालाल हंसराज—(जामनगरवाळा)

त्रिविष्टपपुरस्पर्धि—श्रीपदं भद्रिलाभिधं ॥ पुरं भूषाकरं पृथ्व्याः । परमं धर्ममंदिरं ॥ १ ॥

अर्थः—स्वर्गपुरीनी स्पर्धा करनारी लक्ष्मीना स्थानकसरखुं, तथा पृथ्वीने शोभावनाहं, अने धर्मना श्रेष्ठ मंदिर-सरखुं भद्रिलपुरनामनुं नगर छे. ॥ १ ॥

प्रशास्त्यखंडं साम्राज्यं । जितशत्रुर्महीपतिः ॥ तत्र यस्य यशोहंसः । प्रक्रीडति जगत्कजे ॥ २ ॥

चरित्रम्

॥ १ ॥

श्री श्री केशवनागपुरि ज्ञानमंदिर
श्री भद्रावीर जैन आराधना केंद्र, कावा
जि. गांधीनगर

देवकीपुत्र

॥ २ ॥

अर्थः—ते नगरमां जितशत्रुनामे राजा अखंडपणेराज्य करतो हतो, के जेनो यशरूपी हंस जगतरूपी कमलपर
क्रीडा करतो हतो. ॥ २ ॥

पुंनांगस्तत्र पुरे। श्रेष्ठी न्यवसद्गुणश्रिया श्रेष्ठः ॥ सुलसेत्याख्या तस्या—मलशोलगुणा प्रेयसी प्रवरा ॥

अर्थः—ते नगरमां गुणोनी लक्ष्मीथी शोभितो पुंनागनामे शेठ वसतो हतो, अने तेने निर्मलशीलरूपी गुणो-
वाळी सुलसानामनी उत्तम स्त्री हती. ॥ ३ ॥

षड् विनयनयोपेता—स्तस्याः सुताश्चंद्रचारुकीर्तिभराः ॥ आयस्तिलकयशाः श्री—अनंतसेनस्त्वजितसेनः ॥
अनिहतरिपुश्चतुर्थः । सुदेवसेनश्च शत्रुसेनश्च ॥ एते क्रमेण जाता । भूमिपतिलक्षणोपेताः ॥ ५ ॥ युग्मं ॥

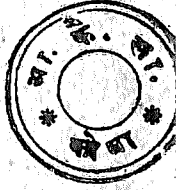
अर्थः—ते सुलसाने विनयी अने न्यायगुणवाळा, तथा चंद्रसरखी मनोहर कीर्तिना समूहवाळा, अने राजाना
लक्षणोवाळा छ पुत्रो हता, तेओमां अनुक्रमे पेहेलो तिलकयशा, बीजो अनंतसेन, त्रीजो अजितसेन, चोथो
अनिहतरिपु, पांचमो सुदेवसेन, अने छट्टो शत्रुसेन, एम (तेओनां नामो हतां.) ॥ ४ ॥ ५ ॥ युग्मं ॥

यावत्ते तारुण्यं । प्रगतास्तरुणीमनोविनोदकरं ॥ प्रत्येकं द्वात्रिंशत् । कन्याः परिणायिताः पित्रा ॥ ६ ॥

अर्थः—पछी युवान स्त्रीओने आनंद उपजावनारी यौवन अवस्थाने ज्यारे तेओ पाण्या, ह्यारे पिताए ते दरेकने

चरित्रम्

॥ २ ॥

बत्रीस बत्रीस कन्याओ परणावी. ॥ ६ ॥

द्वात्रिंशद् द्वात्रिंशद् । रजतमहोरजतकोटयः प्राप्ताः ॥ करमोचनवेलाया-मेतैः स्वश्वशुरवर्गेभ्यः ॥७॥

अर्थः—त्यारे हस्तमोचनसमये तेओ सर्वने पोतपोताना ससराओ प्रासेथी बत्रीस बत्रीसक्रोड रूपामहोरो, तथा सोनामहोरो, प्राप्त थइ हती. ॥ ७ ॥

प्रत्येकं द्वात्रिंश—द्वासावसेषु जितविमानेषु ॥ द्वात्रिंशत्कन्याभिः । सार्धं विलसन्ति ते सुधियः ॥८॥

अर्थः—उत्तमबुद्धिवाळा तेओ दरेक देव विमानोने पण जीतनारा बत्रीस बत्रीस मेहेलोनी अंदर ते बत्रीस बत्रीस कन्याओनी साथे भोगविलासो भोगवे छे. ॥ ८ ॥

समयेऽस्मिन्नेमिजिनः । समवसृतस्तत्पुरोमहोद्याने ॥ श्रीजितशत्रुनरेंद्र—स्तं नंतुमगात्सपरिवारः ॥ ९ ॥

अर्थः—एवामां श्रीनेमिनाथप्रभु ते नगरीना महान् उद्यानमां आवी समोसर्या, त्यारे जितशत्रुराजा तेमने बां-
वामाटे परिवारसहित त्यां आव्यो. ॥९॥

श्रुत्वा जिनागतिं ते । मित्रैः सह बांधवा मुदितमनसः ॥ समवसरणभूभाग । संप्राप्ता निजनिजमहर्ष्या

अर्थः—प्रभुनुं आगमन सांभळीने ते छए भाइओ मनमां आनंदपामताथका पोतपोतानी समृद्धिसहित ते समवस-

देवकीपुत्र
॥ ४ ॥

रणना पृथ्वीप्रदेशमां आव्या. ॥ १० ॥

प्रणिपत्य जिनं सम्यग्। विशुद्धभावा विशुद्धतरविधिना ॥ उपविशुर्जिनवदन-न्यस्तदृशस्ते यथास्थानं ॥

अर्थः—निर्मलभाववाळा ते छए भाइओ, सम्यक् प्रकारे शुद्ध विधिपूर्वक प्रभुने वांदीने, प्रभुना मुखतरफ दृष्टि राखीने योग्य स्थानकपर बेसी गया. ॥११॥

धर्मोपदेशमर्हन् । दिशति पर्षदि गिरा सुधानिभया ॥ प्रतिपद्यतनो धर्म । लोकाः स्वं स्वं गृहं प्राप्ताः ॥१२॥

अर्थः—त्यारे प्रभुए पर्षदानीअंदर अमृतसरखी वाणीवडे धर्मनो उपदेश आप्यो. पछी लोको ते धर्मस्वीकारीने पोतपोताने घेर गया. ॥ १२ ॥

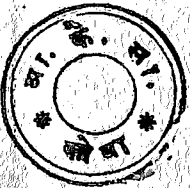
षडपि कुमारास्ते जिन-देशनया संगताः सुवैराग्यं ॥ नत्वा जिनं तपस्या-ऽदानधिया निजगृहं जग्मुः ॥

अर्थः—ते छए कुमारो प्रभुनी देशनाथी उत्तम वैराग्य पामीने प्रभुने वंदन करी दीक्षा लेवानो मनोरथ करता-थका पोताने घेर गया. ॥ १३ ॥

पितरावबोधयंस्ते । निर्वेधपरा महाग्रहेण ततः ॥ विषयसुखश्रीललना-प्रेमादि निवेद्य कष्टकरं ॥ १४ ॥

अर्थः—पछी तेओ निश्चयपूर्वक घणाज आग्रहथी, विषयसुखो, लक्ष्मी तथा स्त्रीओना प्रेमआदिकने दुःखदाइ जणाबीने पोताना मातापिताने समजाव्या. ॥ १४ ॥

चरित्रम्
॥ ४ ॥

स्वपदरजोवत्यक्त्वा । धनकोटिं लीलयैव ते कुमराः ॥ श्रीमन्नेमिजिनेन्द्रां-तिके ललुर्भावतो दीक्षां १५

अर्थः-पछी ते कुमारोए पोताना पगनी रजपेठे क्रोडोगमे धन तजीने श्रीमान् नेमिप्रभुपासे भावथी दीक्षा लीधी.

घोरमभिग्रहमेवं । जगृहुस्तस्मिन् दिने त्रिभोः पार्श्वे ॥ आजन्मावधि कार्ये । षष्ठं तपोऽस्माभिरनुबंधात्

अर्थः-तेज दिवसे तेओए प्रभुपासे एवो तिव्र अभिग्रह लीघो के, निश्चयपूर्वक अमो छेक जीवनपर्यंत छठनो तप करीशुं. ॥ १६ ॥

पठितचतुर्दशपूर्वाः । क्रमेण ते नेमिभगवता सार्धं ॥ चक्रुर्विहारमनिशं । प्रशमरसाऽपूर्णतरहृदयाः ॥

अर्थः-अनुक्रमे करेल छे चौदें पूर्वोनो अभ्यास जेओए, तथा अतिशांतरसथी भरेला हृदयवाळा एवा ते छए मुनिराजो हमेशां श्रीनेमिनाथप्रभुसाथे विहार करता हता. ॥ १७ ॥

तैः सहविहरन्नर्ह-न्नेमिगिरिनारगिरिमहोद्यानं ॥ अन्येद्युरलंचक्रे । सुरकोटीवंदितपदाब्जः ॥१८॥

अर्थः-एक दिवसे क्रोडोगमे देवोथी वंदायेला छे चरणकमलो जेमना, एवा ते श्रीनेमिनाथप्रभु ते छए मुनि-ओसहित विचरताथका गिरनारपर्वतना महान् उद्यानने शोभाववा लाग्या. ॥ १८ ॥

श्रीनेमेरागमनं । तद्गनपालान्निशम्य गोविंदः ॥ सानंदः समवसृति । समागमत्स्फारविस्तारः ॥१९॥

अर्थः-श्रीनेमेरागमनं । तद्गनपालान्निशम्य गोविंदः ॥ सानंदः समवसृति । समागमत्स्फारविस्तारः ॥१९॥

देवकीपुत्र
॥ ६ ॥

अर्थः—ते वननुं रक्षण करनारा वनपालकपासेथी श्रीनेमिनाथप्रभुनुं आगमन सांभळीने श्रीकृष्ण आनंदसहित
घणा विस्तारपूर्वक प्रभुना ते समवसरणमां आव्या. ॥ १९ ॥

जिनदेशनां भवभय-क्लेशहरीं जिनमुखान्निशम्य हरिः । जातश्रद्धोधर्मे-ऽधिकं पुनः प्राप निजनगरीं ॥२०॥

अर्थः—संसारना भय अने क्लेशने हरनारी धर्मदेशना प्रभुना मुखथी सांभळीने धर्ममां अधिक श्रद्धावाळो
थयोथको कृष्ण पाछो पोतानी नगरीमां आव्यो. ॥ २० ॥

अथ षष्ठपारणे षण् । मुनयस्ते पौरुषीद्वयं कृत्वा ॥ प्रतिलिख्य वस्त्रपात्रा-णि च पात्रं यत्नतो लात्वा ॥
नत्वा श्रीनेमिजिनं । जगदुर्योजितांजलिपुटास्तेऽथ ॥ युगलत्रयेण घामो । भिक्षायै द्वारिकापुर्या ॥२१॥युग्मं ।

अर्थः—पछी ते छए मुनिओ छहने पारणे बे पोहोर दिवस चड्यावाद यतनापूर्वक वस्त्रो तथा पात्रो प्रतिले-
खीने, अने पात्र लेहने, ॥ २१ ॥ श्रीनेमिनाथ प्रभुने वांदीने हाथ जोडी विनववा लाग्या के, हे भगवन् ! अमो
बनेनी प्रण जोडीथी द्वारिकानगरीमां भिक्षा लेवा माटे जहए छीये. ॥ २२ ॥ युग्मं ॥

गंतव्यमप्रसक्तै-रेवं लात्वार्हतो वचनमंत्रं ॥ अभ्यचलंस्ते नाना-कुलाकुलां द्वारिकां विधिना ॥ २३ ॥

अर्थः—तमारे सावचेतीथी जखुं, एवीरीतना प्रभुना वचनरूपी मंत्रने लेहने, ते मुनिओ विविध कुटुंबोथी भरेली

चरित्रम्
॥ ६ ॥

शारिका नगरीप्रते विधिपूर्वकं चालवा लाग्या. ॥ २३ ॥

तत्रोच्चनीचगेहा—न्यटन्नथाद्यं मुनीशयुग्मं तत् ॥ भाग्यवशाद्येवक्या । गेहांगणमागतं सहसा ॥२४॥

अर्थः—हवे तेओमानुं बे मुनिओनुं पहेलुं जोडुं, त्यां उंचनीच घरोमां भमतुं थकुं अचानक भाग्ययोगे देवकीना घरना आंगणामां आव्युं. ॥२४॥

हरिजननी स्वसखीयुक् । भद्रासनसंस्थिता विवेकज्ञा ॥ मुनियुगमालोक्यैतद् । दधावतिप्रेम भक्तिं च २५

अर्थः—ते वखते पोतानी सखीओ साथे सिंहासनपर बेठेली, तथा विवेकने जाणनारी कृष्णनी माता देवकीजी, ते मुनियुग्मने जोडने अत्यंत प्रेम अने भक्तिने धारण करवा लागी. ॥ २५ ॥

दत्त्वा प्रदक्षिणां वं—दतिस्म साभिमुखमेत्य मुनियुगलं ॥ प्रतिलाभयतिस्म पुनः । सुस्निग्धेमोदकैर्मुदिता

अर्थः—पछी ते देवकीजीए ते मुनियुगलने प्रदक्षिणा देइने, तथा सन्मुख आवीने बांध्या, अने आनंद पासीने तेओने खुब घृतथी भरेला मोदकोवडे प्रतिलाभ्या ॥ २६ ॥

मुनियुगमपरं तस्मिन् । गते समागात्तदेव देवक्याः ॥ गेहे सहशाकारं । पूर्वागतमुनियुगस्य पुनः ॥२७॥

अर्थः—मुनिओनुं ते युग्म गयाबाद, वळी तेज समये पूर्वे आवेला ते मुनिसरखाज आकारवाळुं मुनिओनुं

बीजं युग्म ते देवकीजीने घेर (आहार लेवामाटे) आव्युं, ॥२७॥

प्रतिलाभितं मनोहर—मोदकभक्तेन तदपि भावेन ॥ देवक्या तार्तीयिक—मथ मुनियुग्ममागतं तत्र २८

अर्थः—त्यारे देवकीजीए ते मुनि युग्मने पण भावपूर्वक प्रतिलाभ्युं, एवामां त्यां बीजं पण मुनियुगल आव्युं. ॥

तदपि प्रतिलाभ्य मुदा । तथैव सा पृच्छतिस्म साशंकं ॥ भो भगवंतौ सुरपूः—सदृशायां द्वारिकापुर्यां ॥

नान्यत्कुलानि किं पुनः—पुनश्चराः पर्यटन्ति यन्मुन्यः ॥ तस्याभावं मत्वा । तन्मुनियुगलमथाह ततः ३०

अर्थः—ते मुनियुगलने पण तेबीज रीते हर्षथी प्रतिलाभीने देवकीजीए (मनमां) शंका लावीने पूछ्युं के, हे भगवन् ! देवपुरीसरखी आ द्वारिकानगरीमां, ॥ २९ ॥ शुं बीजां कुटुंबो वसतां नथी ? के जेथी मुनिओ वारंवार एकने एकज घरे भिक्षामाटे आवे छे ! त्यारे ते मुनियुगले तेणीना हृदयनो अभिप्राय जाणीने कह्युं के, ॥३०॥ युग्मं

निर्दूषणमाहारं । संप्राप्तुं पर्यटति साधुवराः ॥ हे हरिमातर्मधुकर—वृत्त्या नानाकुलानि किल ॥ ३१ ॥

अर्थः—हे कृष्णनामाता देवकीजी ! निर्दोष आहार लेवामाटे उत्तम साधुओ खरेखर माधुकरी वृत्तिवडे भिन्न भिन्न कुटुंबोमां विचरे छे. ॥ ३१ ॥

नद्वेकगृहस्थकुलं । प्रविशन्ति पुनः पुनर्महामुनयः ॥ जाता भ्रांतिरियं ते । यास्माकं शृणु शुभे तत्त्वं ॥३३॥

अर्थः—हे शुभ श्राविके ! महान् मुनिओ खरेखर एकज गृहस्थना घरमां (आहारआदिक लेवामाटे) वारंवार जता नथी, अने तमोने अमारा संबंधमां जे भ्रांति थइ छे, तेनुं रहस्य तमो सांभळो ? ॥ ३२ ॥

प्रौढश्री पुंनाग—सुलसयोरंगजा वयं षडपि ॥ भदिलपुरि संजाताः । सहोदरा यौवनं प्राप्ताः ॥ ३३ ॥

अर्थः—अमो छए सहोदर बन्धुओ भदिलपुरमां वसता विशाल लक्ष्मीवाळा पुंनागशेठ तथा सुलसाना पुत्रो-रूपे अवतरीने यौवनवय पाय्या हता. ॥ ३३ ॥

कृतपाणिग्रहणास्तु । भोगश्रीलालसा विलासजुषः ॥ प्रतिबोधं संप्राप्ताः । श्रीनेमिजिनोपदेशेन ॥ ३४ ॥

अर्थः—पछी विवाह थयाबाद अमो भोगो तथा लक्ष्मीनी लालसावाळा थइने विलास करता हता. अने त्यारबाद श्रीनेमिप्रभुना उपदेशथी अमो प्रतिबोध पाय्या. ॥ ३४ ॥

तेनैव जिनेन समं । कुर्वाणा विहृतिमात्तजिनदीक्षाः ॥ संप्राप्ताः पारणके । षष्ठस्याद्येह हरिपुया ३५

अर्थः—पछी भागवती दीक्षा लेइने तेज प्रभुसाथे विचरताथका आजे छट्टने पारणे अमो अहीं द्वारिकानगरीमां आव्या छीये. ॥ ३५ ॥

त्वद्गृहमाप्ताः संघा—टकत्रयेणैव पृथग्पृथक्सर्वे ॥ भ्रांतिमित्यपहृत्यतौ । देवक्याः साधूनिवृत्तौ ॥ ३६ ॥

अर्थः—अमो सघळा छए मुनिओ जूदा जूदा त्रणत्रणनी जोडीथी तमारे घेर आव्या छीये, एरीते देवकीजीनो संशय दूर करीने ते बन्ने साधुओ त्यांथी चाल्या गया. ॥ ३६ ॥

हृदि चिंतयतिस्म ततः । सा हरिणैकेन पुत्रिणी लोके ॥ अहमस्मीति मुधैव । वहामिगर्वं विशेषेण ॥

अर्थः—पछी ते देवकीजी पोताना मनमां एम विचारवा लागी के, फक्त एक कृष्णवडे करीनेज हुं पुत्रवाळी छुं एवी आ दुनीयामां प्राये करीने फोगश्ज अभिमानने धारण करुं छुं. ॥ ३७ ॥

षडपि सुताः सुलसाया । रूपादिगुणेन यादृशाः संति ॥ नह्यन्यस्याः पुत्रा । दृश्यंते तादृशा लोके ॥ ३८ ॥

अर्थः—सुलसाना ते छए पुत्रो रूपआदिक गुणवडे जेवा शोभे छे, तेवा कोइ बीजी स्त्रीना पुत्रो जगतमां देखाता नथी. ॥ ३८ ॥

तद्गत्वा पृच्छामि । श्रोनेमिजिनेंद्र मात्म संदेहं ॥ यत्ते मुनयो नूनं । कृष्णसमभांति रूपेण ॥ ३९ ॥

अर्थः—माटे हवे श्रीनेमिनाथप्रभुपासे जइने मारा मननो संशय पूछी जोउं, केमके ते छए मुनिओ खरेखर रूपवडे करीने मारा कृष्णसरखाज देखाय छे. ॥ ३९ ॥

जोवंत एव प्रोक्ताः । पूर्वं मेऽतिमुक्तकेन षड्भूतनयाः ॥ ध्यात्वेति सा समागा—जिनं च नत्वेति पप्रच्छ ॥

अर्थः—बळी पूर्वे मने अतिमुक्त मुनिए कळुं छे के, तारा छए पुत्रो जीवता छे. एम विचारीने ते देवकीजी प्रभुपासे आवीने, तथा तेमने वांटीने पूछवा लाग्यां के, ॥ ४० ॥

स्वामिन् संशय एषः । ममेति संभाषितेऽनया स्वामी ॥ साक्षाद् द्राक्षासदृशी—मथावदत्कोमलां वाणीं ॥

अर्थः—हे स्वामी ! (आ छए मुनिओना संबधमां) मारा मनमां संदेह छे, एम देवकीजीए कहेवाथी प्रभु साक्षात् द्राक्षसरखी मधुरी वाणी बोल्या के, ॥ ४१ ॥

नागमहेभ्यकलत्रं । सुलसा भद्विलपुरेस्ति सा निंदुः ॥ हरिणैगमेषि दैवत—माराधयतिस्म भावेन ॥४२॥

अर्थः—भद्विलपुरनामना नगरमां नागनामना धनिकश्रेष्ठीनी सुलसानामे स्त्री छे, परंतु ते निंदु एटले मृत-वत्सा छे, तेणीए भावपूर्वकहरिणैगमेषीदेवनुं आराधन कर्युं. ॥ ४२ ॥

भ्रशमनुकंधावानपि । देवस्तस्याः सदैकचित्तायाः ॥ जीवयितुं प्राग्भवघन—पापान्नालं ह्यपत्यानि ॥४३॥

अर्थः—हमेशां एकचित्तवाळी एवी ते सुलसाप्रते अत्यंत कृपाळु होवा छतां पण तेणीए पूर्वभवमां करेलां घणां पापोने लीधे खरेखर तेणीना संतानोने जीवाडवाने ते समर्थ थइ शक्यो नही. ॥ ४३ ॥

गर्भास्तवघातार्थं । सप्त प्रार्थ्यत दुष्टचित्तेन ॥ कंसेन वासावसरे । मथुरापुर्यां नृशंसेन ॥ ४४ ॥

देवकीपुत्र

॥ १२ ॥

अर्थः—मथुरानगरीमां निवास करतीवेळाए दुष्टहृदयवाळा अने क्रूर एवा कंसे विनाश करवामाटे तमारा सात गर्भो मागी लीघा हता. ॥४४॥

गर्भिण्यौ भवतःस्म । युगपत्सुलसां त्वं च सुरमहिम्ना ॥ अप्रतिहता भुराणां । केनापि कापि शक्तिरहो ॥

अर्थः—पछी ते देवना माहात्म्यथी सुलसाए अने तमोए एकीवेळाए गर्भने धारण कर्या. अहो ! देवनी शक्तिने क्यांये कोइ पण अटकावी शकतो नथी. ॥४५॥

युगपर्जनयामासतु—रथ सुतयुगलं युवां ततो देवः ॥ तव जातमात्रमंगज—युगं मुमोचाशु सुलसांके ॥

अर्थः—पछी तमो बन्नेए एकीवेळाएज बबे पुत्रोने जन्म आप्या. त्वारे ते हरिणैगमेषी देवे तमारा बन्ने पुत्रोने जन्मतीवेळायेज तुरत सुलसाना खोळामां मेली दीघा. ॥ ४६ ॥

मृतगर्भकंन्यधत्त । त्वदीयगेहे तथैव सुलसायाः ॥ न विवेद कोऽपि किंचि—द्वयत्ययमेनं कदापि जनः ॥

अर्थः—वळी ते देवे तेवीजरीते सुलसाना मृत्यु पामेला बालकने तारे घेर मूकी दीघा, आ फेरफारने कोइ पण माणसे कोइ पण दिवसे पण केइपण जाण्यो नथी. ॥ ४७ ॥

त्वत्पुत्रास्ते देवकि ! सहोदराः षडपि न व्यजलदरुचः ॥ वृद्धिं प्रापुः सुलसा—नागएहे दिव्यतररूपाः ॥

चरित्रम्

॥ १२ ॥

अर्थ:—हे देवकीजी ! एरीते नवा मेघ सरखी कांतिवाळा, अने अतिदिव्य स्वरूपवाळा ते छए सहोदर भाइओ तमारा पुत्री छे, अने सुलसा तथा नागश्रेष्ठिने घेर तेओ मोटा थया छे. ॥ ४८ ॥

तारुण्ये द्वात्रिंशद् । द्वात्रिंशत्कन्यकास्ततस्ताभ्यां ॥ परिणायिताश्च लब्धा—स्तन्मानाः स्वर्णकोटयश्च ४९

अर्थ:—यौवनकाळे तेओने दरेकने तेओए बत्रीस बत्रीस कन्याओ परणावी, अने तेटलीज एटले बत्रीस बत्रीस क्रौड सोनामोहोरो तेओने प्राप्त थइ. ॥४९॥

अस्मद्देशनयाधिक—जातविवेकास्ततो भवविरक्ताः ॥ षडपिल्लुस्ते दीक्षां । तृणवत् त्यक्त्वा विषयतृष्णां ॥

अर्थ:—पछी अमारी धर्मदेशनाथी वधारे विवेक उत्पन्न थवाथी ते छए भाइओए संसारथी विरक्त थइने, तृणनीपेठे विषयोनी लालच तजीने दीक्षा लीधी. ॥ ५० ॥

षष्ठाभिग्रहवंतः । सदामुदा द्वादशांगधरणपराः ॥ षडपि सुतास्तेऋषयो । ऽमीनिर्मलचरणकरणधराः ॥

अर्थ:—पछी मुनि थयेला तमारा छए पुत्रो हमेशां हर्षथी छट्टपना अभिग्रहवाळा थयाथका द्वादशांगीना पारंगामी, तथा शुद्ध चरण करणने धरनारा थया. ॥५१॥

हरिजननी जिनवाक्यं । श्रुत्वा तान् पंक्तिसंस्थितानत्र ॥ समवसृतावालोकत । तपोधनास्तीव्रतरतपसः ॥

देवकीपुत्र

॥ १४ ॥

अर्थः—एरीते श्रीजिनेश्वरप्रभुनुं वचन सांभळीने देवकीजीए त्यां समवसरणमां पंक्तिबंध बेठेला, तथा अति आकरा तपथी. तपरूपी धनवाळा ते मुनिराजोने जोया. ॥ ५२ ॥

संजातातिप्रकर—स्तन्यं ततः क्षरंती सा तेषां ॥ संनिधिमागात्तत्र । तत्कालमेवातिहृष्टमनाः ॥ ५३ ॥

अर्थः—पछी अत्यंत धाराबंध उभरी निकळेलां स्तन्यने झरनारी ते देवकीजी तेज वखते मनमां अत्यंत खुशी थइने तेओनी पासे आवी. ॥ ५३ ॥

सुचिरमनिमिषमेता—नालोच्य मुनीनरिष्टनेमिजिनं ॥ नत्वा च देवको सा । स्वयानसंस्थागमद्गेहं ॥ ५४ ॥

अर्थः—पछी ते देवकीजी निमेषरहितपणे ते मुनिओने निरखीने, तथा श्रीअरिष्टनेमिप्रभुने नांदीने पोताना वाहनमां बेसी घेर आव्यां. ॥ ५४ ॥

अथदेवक्याश्चिंता । संजाता चेतसीति सौख्यहरा ॥ आसन्निमे सुताः षट् । परमेको लालितो न मया ॥

अर्थः—पछी ते देवकीजीने सुख हरनारी पोताना मनमां एवी चिंता थइ के, मारे आ छ पुत्रो हता, परंतु तेओमांथी एकने पण हुं रमाडीशकी नहीं. ॥ ५५ ॥

षण्णामेषामुपरि । श्रीमत्कृष्णोर्धभरतभूमर्ता ॥ जातो वृद्धि प्राप—त्रंदयशोदायहे हा धिक् ॥ ५६ ॥

चरित्रम्

॥ १४ ॥

अर्थ:—आ छ पुत्रोनी उपर अर्घ भरतखंडनो स्वामी जे कृष्णनामनो मने पुत्र थयो, ते पण अरेरे ! नइ अने यशोदाने घेर म्होरो थयो. ॥ ५६ ॥

तन्मन्ये सा धन्या । सुलब्धनिजजनिफलाखिलस्त्रीषु ॥ याऽपत्यानि निजानि । स्वयं प्रमोदेन लालयति

अर्थ:—माटे हुं एम मानुं छुं के, जे स्त्री पोताना संतानोने पोते आनंदथी रमाडे छे, तेज धन्य छे, अने तेणीएज सर्व स्त्रीओमां पोताना जीवननुं फल सारीरिते मेळ्युं छे. ॥ ५७ ॥

अहमस्मि तास्वधन्या । यया मया लालितः सुतो नैकः ॥ एवं चिंतादूना । सा स्थाच्चक्षुर्गलद्वाष्पा ५८

अर्थ:—हुं तो ते स्त्रीओमां निर्भांगीछुं, केमके जेणीए में एक पण पुत्र रमाड्यो नथी. ए रीते बिन्ताथी दुःखी थयेलां ते देवकीजीनी आंखोमांथी आंसुओ झरवा लाग्यां. ॥ ५८ ॥

जिष्णुस्तस्मिन् समये । सारपरीवारपरिवृतः श्रीमान् ॥ सोत्कंठो गृहमागा-त्रंतुं निजमातरं मुदितः ५९

अर्थ:—एवामां उत्तम परिवारथी घेतायेला श्रीमान् श्रीकृष्ण उत्कंठित थयाथका आनंद पामीने पोतानी माताने नमवामाटे घेर आब्या. ॥ ५९ ॥

मातुरवंदतपादौ । मूर्धा भरतार्धभूपतिर्मुदितः ॥ द्रेवक्या दुःखार्दित-हृदा तदाज्ञायि न हि सोऽपि ६०

देवकीपुत्र
॥ १६ ॥

अर्थ:—अर्ध भरतखंडना राजा श्रीकृष्णै आनंदपूर्वक पोताना मस्तकवडे माताना चरणोमां नमस्कार कयो, परंतु ते वखते दुःखथी पीडित हृदयवाळी देवकीजीने ते हकीकत ध्यानमां रही नहीं. ॥ ६० ॥

भुजानौ मयि राज्यं । भुंजाने केन निर्मितं दुःखं ॥ मातस्तवेति विष्णुः । करौ नियोज्यावदजननीं ॥६१॥

अर्थ:—त्यारे श्रीकृष्ण हाथ जोडीने (पोतानी) माताने कहेवा लाग्या के, हे माताजी ! हुं राज्य करते छते आपने कोणे दुःख आप्युं छे ? ॥ ६१ ॥

माताप्यवदन्निर्ब-धे सति दुःखस्य कारणं तस्य ॥ सामर्थ्यं विभ्राणो । भरतार्धपति हरिः प्राह ॥ ६२ ॥

अर्थ:—आग्रहवडे पूछवाथी देवकीजीए (पोताना) ते दुःखनुं कारण कही संभळाव्युं त्यारे सामर्थ्यने धारण करनारा, तथा अर्ध भरतखंडना स्वामी श्रीकृष्ण बोल्या के, ॥ ६२ ॥

मातर्माहृदि दुःखं । वहविचरिष्याम्यहं तथा भावी ॥ बंधुर्यथा लधीयान् । मम ते हर्षप्रपूरयिता ॥६३॥

अर्थ:—हे माताजी ! तमो हृदयमां खेद करो नहीं ! हुं ए रीतनो कोइ उपाय करीश के जेथी मारो लघु बांधव तमारी अभिलाषा पूर्ण करनारो थशे. ॥ ६३ ॥

प्रियवाक्यैराश्वास्यै-त्युल्लास्य च मातरं निजां जिष्णुः ॥ धृततद्ध्यानः सौधं । ततः समागादथ यशस्वी ॥

चरित्रम्
॥ १६ ॥

अर्थः—एरीते प्रिय वचनोथी पोतानी माताने आश्वासन आपीने, तथा आनंदित करीने, ते हकीकतने ध्यानमां लेइ ते यशस्वी श्रीकृष्ण त्यांथी (पोताना) मेहेलमां आव्या. ॥ ६४ ॥

प्रातः स्नानं कृत्वा । स ततः सौधांतरात्मनः शुद्धः ॥ कुशशय्याविनिविष्टो । ध्यानं चक्रेऽति हृष्टमनाः ॥

अर्थः—पछी प्रभातमां स्नान करी शुद्ध थइने ते श्रीकृष्ण पोताना मेहेलनी अंदर दर्भना संथारापर बेसीने अतिआनंदित मनथी ध्यान धरवा लाग्या. ॥ ६५ ॥

हरिनैगमेषिसुरवर—मुद्दिश्याष्टमतपश्च तन्वानः ॥ ब्रह्मव्रतधृतचित्तः । पद्मासनसंस्थितः कृष्णः ॥ ६६ ॥

अर्थः—हरिनैगमेषी नामना उत्तम देवने उद्देशीने तेमणे अट्टमनो तप कर्यो, तथा मनमां ब्रह्मचर्यव्रत धारण करीने पद्मासन वारीने ते बेठा. ॥ ६६ ॥

अथ कृष्णतपोभाग्या—कृष्टो हरिनैगमेषिनामसुरः ॥ अहनि तृतीये रात्रौ । प्रादुर्भूयेति वदतिस्म ॥ ६७ ॥

अर्थः—पछी ते श्रीकृष्णना तप तथा भाग्यथी खेंचायेलो ते हरिनैगमेषी देव त्रीजे दिवसे रात्रिए प्रगट थइ तेमने कहेवा लाग्यो के, ॥ ६७ ॥

विष्णो किमहं भवता । स्मृतोऽस्मि किं कार्यमार्यकास्ति तव ॥ सद्यः कथय त्वं मे । जनार्दनाहं यथा कुर्वे ॥

देवकीपुत्र
॥ १८ ॥

अर्थ:—हे विष्णु ! हे आर्य ! हे जनार्दन ! मने तमोए केम याद कर्यो छे ? तमारे हुं काम छे ? मने तमो तुरत कहो ? के जेथी ते कार्य हुं करुं. ॥ ६८ ॥

मुक्तध्यानस्तूर्ण । विधिना सत्कृत्य यदुपतिस्तं च ॥ लघुशुभ सहोदरं मे । वितरत्वं सुरमिति प्राह ॥६९॥

अर्थ:—पछी यदुपति कृष्णे ध्यानमुक्त थइने, विधिपूर्वक ते देवनो सत्कार करीने तेने कह्युं, तमो मने एक मनोहर न्हानो भाइ आपो ? ॥ ६९ ॥

ज्ञानोपयोगपूर्व । तमभ्यधादिति भुरोत्तमः सोऽपि ॥ भविता सहोदरस्ते—ऽचिरात्कनिष्ठः स्फुटं सौरे ७०

अर्थ:—पछी ज्ञाननो उपयोग देइने ते उत्तम देवे पण तेमने एम कह्युं के, हे कृष्ण ! प्रगट रीते थोडाज समयमां तमोने न्हानो भाइ थशे. ॥ ७० ॥

किंतु स तारुण्येऽपि । प्रव्रज्यां लास्यति द्रुतं विरतः ॥ इति कोमलसुरवचसा । बभूव कृष्णोऽपि तुष्टमनाः ॥

अर्थ:—परंतु ते युवावस्थामांज विरक्त थइने तुस्त दीक्षा लेशे, एवीरीतना ते देवना मधुर वचनथी श्रीकृष्ण पण मनमां आनंदित थया. ॥ ७१ ॥

बहुमानपूर्वमथ तं । सुरं विस्मज्य स्वमातरं कृष्णः ॥ कथयित्वा सुरवाक्यं । संतौषयतिस्म सपरिकरां ॥

चरित्रम्
॥ १८ ॥

अर्थः—पछी घणा सन्मानपूर्वक ते देवने विसर्जन करीने कृष्णे देवनुं ते वचन कहीने परिवारसहित पोतानी माताने आनंदित करी. ॥ ७२ ॥

तस्मिन्नेवदिने स्व-श्च्युतस्ततः कोऽपि सुकृतवान् जीवः ॥ देवक्याः कुक्षिदरि-मलंचकारेणपतिवच्च ॥

अर्थः—पछी तेज दिवसे कोइक पुण्यशाली जीव स्वर्गमांथी चवीने, सिंहनीपेटे तें देवकीजीनी कुक्षिरूपी गुफाने शोभाववा लाग्यो. ॥ ७३ ॥

सिंहं स्वप्ने दृष्ट्वा । देवी वसुदेवमालपत्स्वपति ॥ सोऽप्याह सर्वगुणवान् । भविता तव देवि किल पुत्रः ७४

अर्थः—पछी स्वप्नमां सिंहने जोइने देवकीजीए ते हकीकत पोताना स्वामी वसुदेवजीने कही, लारे तेमणे पण कहुं के, हे देवी ! तमोने खरेखर सर्वगुणसंपन्न पुत्र थरो. ॥ ७४ ॥

प्रासूत देवकी शुभ-लग्ने पूर्णेष्वधौ सुतं रुचिरं ॥ गजतालुकसुकुमालं । लावण्येनैव वरमालं ॥७५॥

अर्थः—पछी संपूर्ण समये शुभ लग्नमां देवकीजीए मनोहर, हाथीना तालवासरखा सुकुमाल, तथा लावण्यवडे करीने मनोहर ललाटवाळा पुत्रने जन्म आप्यो. ॥ ७५ ॥

बहुमणिसुवर्णकोटि-व्ययेन वसुदेवश्चैव तत्सुनोः ॥ द्वारवतीपुरि जन्मो-त्सवं गरिष्ठं च विदधाते ॥७६॥

देवकीपुत्र

॥ २० ॥

अर्थः—पछी वसुदेव राजाए घणां रत्नो तथा क्रोडोगमे सोनाम्होरोथी द्वारिकापुरीमां ते पुत्रनो महान्
जन्मोत्सव कर्यो. ॥ ७६ ॥

सूतक शुद्धि कृत्वै—कादशदिवसे समग्रबंधुजनं ॥ संतोष्य द्वादशमे । पितरौ तस्यांगजस्य पुनः ॥७७॥
गजसुकुमालेभ्यभिधा—मतिष्टिपन् केशवादयो हृष्टाः ॥ गजतालुकवत्कोमल—तया यथार्थं महैर्विविधैः ७८

अर्थः—पछी अग्यारमे दिवसे सूतकशुद्धि करीने, तथा सर्व स्वजनवर्गने संतोषीने बारमे दिवसे ते पुत्रना
मातापिता, ॥ ७७ ॥ तथा कृष्णआदिकोए आनंदित थइने, हस्तीना तालु सरखां कोमलपणाथी विविधप्रकारना
महोत्सवपूर्वक तेहुं “ गजसुकुमाल ” एधुं यथार्थ नाम पाडयुं. ॥ ७८ ॥ युग्मं ॥

बाल्ये स लाल्यमानो । धात्रीभिः पंचभिः परां वृद्धिं ॥ प्राप्तः पित्रोः परमां । प्रीतिं चक्रे कुमारैर्द्रः ॥७९॥

अर्थः—पछी बाल्यपणामां पांच धावमाताओवडे लाडलडावतो ते गजसुकुमालकुमार अधिक वृद्धिने पामतो
थको मातापिताने परम प्रीति उपजाववा लाग्यो. ॥ ७९ ॥

कलयांचक्रे काले । कलाविदः सद्गुरोः कलाः सकलाः ॥ मधुकर इव स कुमारः । सुकुमारो रसमिवांबुजतः

अर्थः—पछी भ्रमर कमलमांथी जेम रसने ग्रहण करे, तेम ते सुकुमाल गजसुकुमालकुमारे कलाओने जाण-

चरित्रम्

॥ २० ॥

देवकीपुत्र

॥ २१ ॥

नारा सद्गुरुपासेथी सघळी कलाओनो अभ्यास कर्यो. ॥ ८० ॥

समवसृतः श्रीनेमिः । प्रस्तावे गिरौ च रैवतके ॥ विज्ञपयामास तदा केशवमुद्यानपालवरः ॥ ८१ ॥

अर्थः—एवामां एक दिवसे श्रीनेमिनाथप्रभु रैवताचलपर समोसर्या, त्वारे उत्तम उद्यानपाले श्रीकृष्णने तेनी वधामणी आपी. ॥ ८१ ॥

गजसुकुमालेन समं । भ्रात्रा स्नानेन विहितपूततनुः ॥ भूषाभिः सर्वाभि-विभूषितः श्रीपतिमुदितः ॥
पट्टगजेन्द्रस्कंधा-रूढः सेना समन्वितः प्राप ॥ प्रौढधर्या नेमिजिनं । नंतुमना राजमार्गमथ ॥ ८३ ॥ युगमं ॥

अर्थः—पछी स्नानवडे शरीरने पवित्र करीने, तथा सर्व आभूषणोवडे विभूषित थइने आनंदित थयेला श्रीकृष्ण पोताना न्हाणाभाइ गजसुकुमालसहित, ॥ ८२ ॥ पट्टहस्तिना स्कंधपर बेसीने, महान् समृद्धिपूर्वक श्रीनेमिनाथप्रभुने वांदवा जवानी इच्छाथी सैन्यसहित राजमार्गमां आवी प्होंच्या. ॥ ८३ ॥ युगमं ॥

सोमिलनाम्नास्तत्र च । निवासिनः सर्ववेदविदुरस्य ॥ सोमश्रीनाम सुता । समस्ति सोमाप्रियाजाता ॥

अर्थः—हवे ते नगरमां वसता, तथा सर्ववेदोना पारंगामी, एवा सोमिलनामना ब्राह्मणनी सोमानामनी स्त्रीथी उत्पन्न थयेली सोमश्रीनामनी पुत्री छे. ॥ ८४ ॥

चरित्रम्

॥ २१ ॥

देवकीपुत्र
॥ २२ ॥

सा तारुण्यं प्राप्ता । दधती सर्वोत्तमं जगति रूपं ॥ स्वैरं क्रीडन्ती कृत-गुंगारास्त्यालिभिः साकं ॥ ८५ ॥

अर्थः—ते कन्या यौवनवय पामीने जगतमां सर्वथी श्रेष्ठ रूपने धारण करती हती, तथा सर्व गुंगार सजीने सखी-ओसाथे पोतानी इच्छामुजब क्रीडा करती हती. ॥८५॥

दृष्ट्वा तादृग्रूप-भ्रियमेता मतनुकांतिकांतांगां ॥ बन्धु-हितैषी विष्वक्-सेनश्चेतस्यथो दध्यौ ॥ ८६ ॥

अर्थः—तेवी मनोहर रूपलक्ष्मीवाळी, तथा अति कांतिथी दीपी निकळेलां शरीरवाळी, ते कन्याने जोडने, भाइनुं हित इच्छनारा श्रीकृष्ण पोताना मनमां विचारवा लाग्या के, ॥ ८६ ॥

योग्येषा मद्बन्धो-गजसुकुमालस्य रूपगुण तुल्या ॥ ज्ञातपितृमातृजातिः । स्वपुरुषेभ्यस्ततोऽवादीत् ॥

अर्थः—रूप अने गुणोथी तुल्य एवी आ कन्या मारा आ गजसुकुमाल भाइने परणाववा योग्य छे. पछी पोताना माणसो पासेथी तेणीना मातापितानी जाति जाण्याबाद तेणे (ते माणसोने) कळुं के, ॥ ८७ ॥

भो भद्रा गत्वा धन-कोटीदानेन सोमिलं विप्रं ॥ संतोष्यार्थयत् कनी-मेनां मैऽनुजवरस्थार्थं ॥ ८८ ॥

अर्थः—हे भद्रो ! तमो जडने क्रोड द्रव्यना दानथी सोमिलब्राह्मणने खुशी करीने म्हारा आ न्हाना भाइ गजसुकुमालने परणाववा माटे आ कन्यानी मागणी करो. ॥ ८८ ॥

चरित्रम्
॥ २२ ॥

स्थापयत ततस्तदनु—ज्ञया कर्नी तां च सारशृंगारां ॥ कन्यांतःपुरमध्ये । कृतविश्वासां प्रियसखीभिः ॥८९॥

अर्थः—अने पछी तेनी रजा मेळव्याबाद उत्तम शृंगारवाळी, तथा तेनी प्रिय सखीओसाथे तेणीने विश्वासमां लेहने तेणीने कन्याओना अंतःपुरमां राखजो ? ॥८९॥

इत्यादिश्य मुरारिः । कन्याशिक्षामिमां प्रदाय पुनः ॥ समवसृतिं गत्वाशु । जिनोपदेशं शृणोतिस्म ९०

अर्थः—एरीते (पोताना माणसोने) हुकम करीने, तथा फरीने ते कन्यामाटेनी तेओने भलामण आपीने, श्रीकृष्ण तुरत समवसरणमां जहने प्रभुनो उपदेश सांभळवा लाग्या. ॥ ९० ॥

भवजलनिधावपारे । भो भव्या नरकदायि विषयजले ॥ व्याधिक्षार विपाके । मोहग्राहौघपरिपूणे ॥९१॥

संकल्पानल्पलुल—त्कल्लोलभरे भवेत्परित्राणं ॥ चारित्र्यानपात्रं । विना निपततां नृणां नैव ॥९२॥ युग्मं ॥

अर्थः—हे भव्यलोको ! नरक आपनारा विषयोरूपी जलवाळा, रोगोरूपी खारना विपाकवाळा, तथा मोहरूपी मगरोना समूहयी भरेला, ॥ ९१ ॥ तथा अनेक संकल्पीरूपी उछळता मोजांओना समूहवाळा आ संसाररूपी अपार महासागरमां पडेल मनुष्योने चारित्ररूपी वहणविना कोइ पण रक्षण करी शकतुं नथी. ॥ ९२ ॥

विषयाः किंपाकफलो—पमा वपुः श्रोर्विनश्वरा विफला ॥ श्रीः सर्वाः स्वजनानां । भावियोगाश्च संयोगाः

देवकीपुत्र

॥ २४ ॥

अर्थ—(इंद्रियोना) विषयो किंपाकफलसरखा छे, शरीरनी शोभा क्षणभंगुर छे, लक्ष्मी निष्फल छे, स्वजनोना सर्व संयोगो भविष्यमां वियोगवाळा छे. ॥ ९३ ॥

संसारे भ्रांतिरहो । विषमं कर्मात्मनैव भोक्तव्यं ॥ इति मोक्षसुखावाप्तौ । स्पष्टं कुरुतोद्यमं भठ्याः ९४

अर्थ—अहो ! संसारमां केवल भ्रांतिज छे, विषम कर्म आत्मानेज भोगवहुं पडे छे, माटे हे भव्यजनो ! मोक्षसुख मेळववामाटे तमो स्पष्टपणे उद्यम करो. ॥ ९४ ॥

भावितचित्ताः सर्वे । सभाजना जिनवरोपदेशेन ॥ जाताः संतो निजनिज—निलयमगुर्गलित भवरागाः ॥

अर्थ—(ए रीतना) प्रभुना उपदेशवडे करीने भावित हृदयवाळा, तथा संसारथी वैराग्य पाभ्याथका सभाना लोको पोतपोताने घेर गया. ॥ ९५ ॥

चारित्रमोहनीय—क्षयेण सविशेषमेषु बुद्धात्मा ॥ गजसुकुमालोऽर्हतं । नत्वैवं विज्ञपयतिस्म ॥ ९६ ॥

अर्थ—तेओमां विशेषपणे प्रतिबोध पमेलो छे आत्मा जेनो, एवो गजसुकुमाल चारित्रमोहनीय कर्मना क्षयथी प्रभुने वांदीने एम विनववा लाग्यो के, ॥ ९६ ॥

मातृपितृशौरिसु—ख्यान् स्वजनानापृच्छय यावदायामि ॥ व्रतमादातुं तावत् । स्थातव्यमिह त्वया स्वामिन्

चरित्रम्

॥ २४ ॥

अर्थ:—हे स्वामि ! मातापिता तथा श्रीकृष्णआदिक स्वजनोनी रजा लेइने जेटलामां हुं व्रत लेवामाटे पाछो आधुं, त्यांसुधी आपसाहेबे अहींज रहेवुं. ॥ ९७ ॥

गजसुकुमालश्चैवं । स्वाग्निमानम्य गेहमागत्य ॥ नत्वापित्रावेवं । नियोज्य पाणी च वदतिस्म ॥ ९८ ॥

अर्थ:—एम (कहीने) ते गजसुकुमाल प्रभुने वांदीने, तथा घेर आवीने, अने मातापिताने नमीने, हाथ जोडी एम कहेवा लाग्या के, ॥ ९८ ॥

सद्यः प्रदीयतां मे—ऽनुमतिं पितरौ प्रसादमाधाय ॥ गृह्णाम्यहं तपस्यां । यतश्च श्रीनेमिजिनपार्श्वे ॥ ९९ ॥

अर्थ:—हे मातापिताजी ! कृपा करीने मने तुरत अनुज्ञा आपो ? के जेथी हुं श्रीनेमिनाथप्रभुपासे दीक्षा लेउं. ॥ श्रुत्वैतत्पुत्रवचो । वियोगवनवृद्धिजलधरप्रतिमं ॥ अंतः खेदममंदं । दधतीदं देवकी प्राह ॥ १०० ॥

अर्थ:—वियोगरूपी वननी वृद्धि करवामां मेघसरखां, एरीतनां पुत्रना वचनने सांभळीने मनमां अत्यंत खेदने धारण करतांथकां देवकीजी एम बोल्यां के, ॥ १०० ॥

गुणरत्नाकर निजकुल—कमलदिवाकर वरेण्य रूपभर ॥ पित्रोर्भक्तोऽपि भवान् । किमीदृशं वक्तिरुक्षवचः

अर्थ:—हे गुणोना महासागर ! हे आपणा कुलरूपी कमलने विकस्वर करवामां सूर्यसरखा ! तथा हे उत्तम

देवकीपुत्र

॥ २६ ॥

रूपना समूहवाळा ! तुं मातापितानो भक्त थहने पण आवुं रुक्षवचन केम बोले छे ? ॥ १ ॥

प्रियजीवितं मम त्वं । निदोषमलंकृतिस्तथाऽजीवं ॥ प्रेमनिधिस्तीर्थ मे । त्वमेव बहु वरिम किं पुत्र २

अर्थः—हे पुत्र ! तुं मारा प्रिय जिवनरूप छो, तेमज छेक जीवितपर्यंत दूषणरहित अलंकाररूप छो, प्रेमना निधानरूप छो, तथा तुंज मने तीर्थरूप छो, वधारे शुं कहुं ? ॥२॥

भोगान् भुंजानेऽथो—त्वयि पुत्र स्वगृहसारशृंगारे ॥ मन्ये पुत्रवतीषु । स्वं धन्यं स्त्रीषु कृतकृत्यां ॥ ३ ॥

अर्थः—हे पुत्र ! मारा घरनो उत्तम शृंगारभूत एवो तुं ज्यारे हवे भोगो भोगवीश, त्यारे हुं पुत्रवती स्त्रीओमां मने पोताने भाग्यशाली तथा कृतार्थ मानीश. ॥ ३ ॥

आ तारुण्यं तस्मात् । कृत्वा कारुण्यममलमंबायां ॥ विषयसुखं भुंक्ष्व जरा-वातौ त्वं लाहि चारित्रं ॥

अर्थः—माटे मातापर निर्मल करुणा लावीने यौवनवयसुधी तुं विषयसुख भोगव ? अने वृद्धावस्था आव्येथी तुं चारित्र ग्रहण करजे. ॥ ४ ॥

इत्याकुलचित्तायाः । श्रुत्वा मातुर्वचोभरं स्थिग्धोः ॥ गजसुकुमालः कोमल-वाक्यमवादीदिति क्षिप्रं ५

अर्थः—एरीते व्याकुलहृदयवाळी पोतानी मातामा वचनीनो समूह सांभळीने स्थिर बुद्धिवाळा गजसुकुमाल

चारित्रम्

॥ २६ ॥

देवकीपुत्र

॥ २७ ॥

तुरत निचेसुजव मधुर वचन बोल्या ॥ ६ ॥

मातः शृणुशरदंभो-धरनिभमायुश्चलाः पुनः कमलाः ॥ यौवनलीलापि तथा । मत्तगजश्रवणयुगचपला ६

अर्थः-हे माताजी ? आप सांभळो ? आयु शरदऋतुना मेघसरखुं क्षणभंगुर छे, वळी लक्ष्मी पण चञ्चल छे, तेमज यौवननी क्रीडा पण मदोन्मत्त हाथीना बन्ने कर्णोनीपेठे चपल छे. ॥ ६ ॥

केवलदुःखागारे । संसारे शिवसुखार्थिनां मातः ॥ निवसनमयुक्तमुक्तं । हितैषिभिर्नुनमर्हद्भिः ॥ ७ ॥

अर्थः-माटे हे माताजी ! मोक्षसुखना इच्छकोमाटे केवल दुःखोनी खाणसरखा आ संसारमां वसवानुं खरेखर हितेच्छु तीर्थकरोए अयोग्य कहेलु छे. ॥ ७ ॥

एवमनुनीय मातर-मथो व्रतार्थी जनार्दमोपांतं ॥ गत्वा गजसुकुमालः । स्वस्थावादीचरणवार्ती ॥ ८ ॥

अर्थः-एरीते माताने समजावीने, दीक्षाना इच्छक एवा ते गजसुकुमाले श्रीकृष्णपासे जइने पोतानी दीक्षा लेवानी हकीकत कही संभळावी. ॥ ८ ॥

प्रेम्णालिङ्ग्य निविश्या-सनेऽनुजं तं जगाविति क्षिप्रं ॥ व्रतवार्तयातिदुःखात् । स्वजनसमक्षे च मधुमथनः ॥

अर्थः-त्यारे श्रीकृष्ण पोताना ते न्हाना भाइने प्रेमथी भेटीने, तथा आसनपर बेसाडीने, व्रत लेवानी वार्ताथी

चरित्रम्

॥ २७ ॥

देवकापुत्र
॥ २८ ॥

अतिदुःखित थइने तुरत स्वजनोनी समक्ष तेने कछुं के, ॥ ९ ॥

वत्स त्वं व्रतवार्ता । विमुञ्च भोगान् भंगुरान् भुंक्ष्व ॥ तारुण्येऽस्मिन्नधुना । प्राज्यं राज्यं समादाय ॥१०॥

अर्थः-हे वत्स ! तूं आ युवावस्थामां हमणां दीक्षानी वात तजी दे ? अने मनोहर राज्य ग्रहण करीने अवि-
च्छिन्नपणे भोगो भोगव ? ॥ १० ॥

सस्नेहमसौ हरिणा । प्रकाममभ्यर्थितोऽपि दृढचित्तः ॥ व्रतभावं नामुंचत् । ततो हरिः प्राह गलदश्रुः ११

अर्थः-एरीते श्रीकृष्णे प्रेमपूर्वक तेनी घणी प्रार्थना कर्यां छतां पण दृढ हृदयवाळा ते गजसुकुमाले दीक्षानो
भाव तज्यो नही, ल्यारे श्रीकृष्ण (आंखोमां) आंसु लावी बोल्या के, ॥ ११ ॥

वत्सवयं वांछाम-स्तवैकदिनमेव राज्यभोगमपि ॥ दृष्टुं स्पष्टं योगं । गृह्णीयाः सत्वरं तदनु ॥ ११ ॥

अर्थः-हे वत्स ! तारा फक्त एक दिवसनाज राज्यभोगने पण स्पष्टपणे जोवाने अमो इच्छिएछीए, ल्यारबाद तूं
तुरत चारित्र ग्रहण करजे ? ॥ ११ ॥

प्रीयंतामित्येते । स्तोकविलम्बादलं तु कृतमौने ॥ गजसुकुमाले शौरिः । स्वजनानाकार्यं तत्कालं ॥१२॥

अर्थः-थोडा समयना विलंबथी भले आ लोको राजी थाओ ? एम विचारी गजसुकुमाल मौन रहेवाथी, तेज

चरित्रम्
॥ २८ ॥

देवकीपुत्र

॥ २९ ॥

वखते श्रीकृष्णे सर्व स्वजनोने बोलाव्या, ॥ १२ ॥

अभिषेकविधिं कृत्वा । बन्धो राज्ये निवेशनं चक्रे ॥ महता महेन विष्णुः । प्रीतः संगीतविधिपूर्व ॥ १३ ॥

अर्थः—पछी श्रीकृष्णे आनंदित थइने महोटा उत्सवपूर्वक ते भाइने अभिषेकविधि करीने, संगीतोना नादसहित तेमने राज्यासने बेसाडवानी क्रिया करी. ॥ १३ ॥

प्रातर्दिने द्वितीये । गजसुकुमालः समग्रबन्धुजनं ॥ संतोष्यैवं हरिकृत-महपूर्वं नेमिजिनपार्श्वे ॥ १४ ॥

गत्वाथपंचमौष्टिक-लोचं कृत्वाग्रहीद् व्रतं विधिना ॥ अनुमोदनां वितन्वं-स्ततो हरिः प्राप निजभवनं ॥

अर्थः—एरीते सर्व स्वजनोने खुशी करीने बीजे दिवसे प्रभातमां ते गजसुकुमाले श्रीकृष्णे करेला महोत्सवपूर्वक श्रीनेमिप्रभुपासे जइने, तथा पंचमुष्टि लोच करीने विधिपूर्वक चारित्र ग्रहण कर्युं. पछी श्रीकृष्ण तेमनी अनुमोदना करताथका पोताने घेर गया. ॥ युग्मं ॥

श्रीमन्नेमिजिनेंद्रं । गजसुकुमालं मुनिं प्रणम्याथ ॥ वसुदेवाद्या पितरः । प्रापुर्गेहं मुदितचित्ताः ॥ १६ ॥

अर्थः—पछी वसुदेवआदिक पितृवर्ग श्रीमान् नेमीश्वरप्रभुने, तथा गजसुकुमाल मुनिने वांदीने मनमां आनंद पामतोथको घेर गयो. ॥ १६ ॥

चरित्रम्

॥ २९ ॥

देवकीपुत्र
॥ ३० ॥

गजसुकुमालश्ररण-ग्रहणाहन्येव नेमिमानस्य ॥ संयोज्य करावेवं । विज्ञप्तिमिति च तनोतिस्म ॥१७॥

अर्थः—पछी ते चारित्र लेवाने दिवसेज, अर्थात् पेहेला दिवसे ते गजसुकुमालमुनि श्रीनेमिनाथप्रभुने वांदीने तथा (पोताना) बन्ने हाथ जोडीने एम विनंति करवा लाग्या के, ॥ १७ ॥

त्वदनुज्ञयाश्मशाने । निर्जरितुं पूर्वजन्मकर्माणि ॥ गत्वा कायोत्सर्गं । करोमि शुद्धेन भावेन ॥ १८ ॥

अर्थः—हे भगवन् ! आपनी अनुज्ञाथी पूर्वजन्मना कर्मों खपाववामाटे आजे श्मशानमां जइने शुद्धभावथी हुं कायोत्सर्ग करुं ॥१८॥

स्वैरमनुतिष्ठ साधो । त्वमिति प्रोक्ते जिनेश्वरेण ततः ॥ समवसरणभूमेर्द्राग् । विनिर्ययौ नेमिमानस्य ॥

अर्थः—हे मुने ! तमो तमारी इच्छामुजब करो ? एम जिनेश्वरप्रभुए कख्याथी, ते गजसुकुमालमुनि तुरतज प्रभुने नमीने ते समवसरणी भूमिमांथी निकळी गया. ॥ १९ ॥

आगादथ श्मशानं । पादे पादे ज्ज्वलच्चिताव्रातं ॥ क्रीडद्भूतप्रेतं । गजसुकुमालर्षिरतनुशवं ॥ २० ॥

अर्थः—पछी ते गजसुकुमालमुनि, ज्यां पगले पगले चिताओनो समूह सळगी स्थो छे, ज्यां भूतो अने प्रेतो क्रीडा करी रखा छे, तथा घणा मुडदांओ पडेलं छे, एवां ते श्मशानमां आब्या. ॥ २० ॥

चरित्रम्
॥ ३० ॥

मुनिशौंडीरः स्थंडिल-भूमिं प्रतिलिख्य तत्र तस्थौ द्राघ् ॥ मेरुगिरिस्थिरचित्तः । कायोत्सर्गे क्षमागारः ॥

अर्थः—मुनिओमां महाशूरवीर, मेरुपर्वतनी पेठे स्थिर मनवाळा, तथा क्षमाना भंडारसरखा ते मुनि त्यां शुद्ध भूमिप्रतिलेखिने कायोत्सर्गध्यानमां रखा. ॥ २१ ॥

नासान्यस्ताक्षयुगः । स्वजानुलंबितभुजद्वयः स्वमनः ॥ संस्थाप्य स्थिरमात्मनि । यावत्तस्थो स मुनिराजः

अर्थः—नाशिकातरफ राखेल छे बन्ने चक्षुओ जेमजे, पोताना घुंटाणसुधी लंबाबेल छे बन्ने हाथ जेओए एवा ते गजसुकुमालमुनिराज आत्मां मनने स्थिर राखीने जेवामां उभा छे, ॥ २२ ॥

तावत्समितकुशग्रह-हेतोः पुर्या विनिर्गतः पूर्वं ॥ तेनाध्वना विकाले । सोमिलभट्टः स्फुटं क्रोधो ॥२३॥

अर्थः—एवामां प्रथम संध्याकाळे (यज्ञमाटे) काष्टो तथा दर्भ लेवामाटे ते सोमिलभट्ट ते मार्गशी निकळ्यो, अने प्रगटपणे क्रोधायमान थयो. ॥ २३ ॥

गजसुकुमालमुनीशं । प्रतिमास्थं दूरतो ददर्श ततः ॥ उपलक्ष्य कोपकंप्रो । व्यर्चितयच्चैष मनसोति २४

अर्थः—पछी कायोत्सर्गध्यानमां रहेला ते गजसुकुमालमुनीं द्रने तेणे दूरथी जोया, अने ओळख्याबाद क्रोधथी कंपतोथको ते ब्राह्मण पोताना मनमां एम चितववा लाग्यो के, ॥ २४ ॥

हा तत्याज नवोढां । निर्दोषां मम सुतामसौ दुष्टः ॥ दुष्टत्वमस्य सद्यो । मूर्ध्नि ततः पातयाम्यस्य ॥२५॥

अर्थः—अरेरे ! आ दुष्टे नवी परणेली मारी निर्दोष पुत्रीनो त्याग कर्यो छे, माटे हवे तुरतज ते दुष्टपणुं तेनाज मस्तकपर नाखुं. ॥ २५ ॥

निर्मानुषतां पणितो । विभाव्य सर्वादिशो विलोक्य ततः ॥ सरसस्तीरात् सरसा—मादाय समृत्तिकां तूर्णं ॥

अर्थः—पछी सर्व दिशाओ तरफ जोइने, आसपास कोइ पण मनुष्यने नही जोवाथी, ते दुष्ट तुरत तळावने कांठेथी भीनी माटी लाव्यो. ॥ २६ ॥

गजसुकुमालस्य मुने—बबंध पालिं च मूर्ध्नि सद्वृत्तां ॥ पूरयतिस्म ततोऽसौ । तां पालिं खादिरांगारैः २७

अर्थः—पछी ते दुष्टे ते गजसुकुमालमुनिना मस्तकपर ते माटीवडे गोळाकारनी पाळ बांधी, अने ते पाळमां बळता खेरना अंगारा भर्या ॥ २७ ॥

स क्रूरः कृत्वैवं । पलायतेस्माशु जातशौरिभयः ॥ स्वत एव महापापाः । पुरुषास्त्रस्यंति सर्वत्र ॥ २८ ॥

अर्थः—एम करीने श्रीकृष्णनो भय लागवाथी ते दुष्ट त्यांथी तुरत नाशी गयो. केमके महापापी पुरुषो सर्व जगोए पोतानीमेळेज भय पास्या करे छे. ॥ २८ ॥

ज्वलति क्षीरोदकवत् । सुकुमाले मूर्ध्निखादिरांगारैः ॥ गजसुकुमालर्षिरिति-स्थिरसंवेगःस्म चिंतयति २९

अर्थः-पछी ते खेरना बळता अंगाराओवडे क्षीरोदकनीपेठे सुकुमाल मस्तक बळती वेळ्याये स्थिर वैराग्यवाळा ते गजसुकुमालमुनि एम चिंतवे छे के, ॥ २९ ॥

भवताव्यसह्यतारे । नरकगतौ जीव वह्निसंतापः ॥ प्रागर्जितदुःकर्मभि-रतिगुरुको भयप्रदो भूरिपा ॥३०॥

अर्थः-अरे ! जीव ! पूर्वे बांधेलां दुष्कर्मोंवडे ते नरकगतिमां घणीघणी रीते अति भयंकर अग्निने अति-महान् ताप सहन करेलो छे. ॥ ३० ॥

तसत्रपुजलपानै-रग्निमयायःसुपुत्रिकाश्लेषैः ॥ बहुशस्तप्तोऽसि त्वं । कियदेतज्जीव तत्पुरतः ॥ ३१ ॥

अर्थः-बळी हे जीव! (त्यां नरकमां) तपावेला सिसाना, रसपानथी तथा अग्निमय लोखंडनी पुतळीना आलिंगनोथी तुं जे घणीवार तपेलो छो, तेनी आगळ आं ताप शा हिसाबमां छे ? ॥ ३१ ॥

पश्चादपि देहे त्वं । नूनं चालिंग्यसेऽनलैस्तप्तैः ॥ भवहेतुकर्मराशे-र्भस्मीभवनं प्रशस्यतरं ॥ ३२ ॥

अर्थः-पाछळथी पण खरेखर तारां शरीरने बळतो अग्निज स्पर्श करवानो छे, तो पछी संसारना कारणरूप कर्मोंना समूहनुं भस्मीभूत थवुं वधारे साहं छे. ॥ ३२ ॥

देवकीपुत्र
॥ ३४ ॥

एतत्कायममत्वं । त्यज जीव प्रशमनं च हृदि कृत्वा ॥ प्रतिमास्थ एव धर्म-ध्याने दृढतां भजस्वपरां ॥

अर्थः—अरे जीव ! हृदयमां शांति राखीने तुं आ शरीरनी ममतानी त्याग कर ? अने कायोत्सर्गमां रहींने धर्म-ध्यानमांज अति दृढपणुं धारण कर ? ॥ ३३ ॥

एवं प्रवर्धमान-ध्यानक्षपितात्मकर्ममलराशिः ॥ ज्ञानं केवलमाप्य । प्राप्तोऽसौ शाश्वतं स्थानं ॥३४॥

अर्थः—एरीते वृद्धिपामतां शुभध्यानवडे करीने कर्मोरूपी मेलना समूहने नष्ट करीने, तथा केवलज्ञान पामनीने ते गजसुकुमालमुनि शाश्वतां स्थानने (मोक्षने) प्राप्त थयाः ॥ ३४ ॥

शिवगमनेऽस्य चकारा-सन्नसुरीधो हितत्र महिमानं ॥ अतिसुरभि पुष्पवस्त्रे-वृषणसंगीतवादित्रैः ॥

अर्थः—एरीते तेमनुं मोक्षगमनं थयाथी नजदीकमां रहेला देवोना समूहे त्यां अतिसुगंधि पुष्पो, तथा वस्त्रोनां वरसाद, संगीत तथा वाजित्रावडे महिमा कयाः ॥ ३५ ॥

गजसुकुमालमुनीश्वर-वन्दनरसभरविवधितोत्साहः ॥ प्रातः सपरीवारः । समवसृतिं केशवाऽचालीत् ३६

अर्थः—पत्नी प्रभाते ते गजसुकुमालमुनीश्वरने वांदवानां रसना समूहथी वृद्धि पामेल छै उत्साह जेना, एवा ते श्रीकृष्ण परिवारसहित (प्रमुना) समवसरणतरफ चाल्याः ॥ ३६ ॥

चरित्रम्
॥ ३४ ॥

देवकीपुत्र

॥ ३६ ॥

अतिकृशदेहं जरया । जीर्णं कंचिन्नरं ददर्श पथि ॥ महद्विष्टिकाभरेण-श्वासभरव्यात्तमुखविवरं ॥ ३७ ॥

अर्थः-एवामां ते श्रीकृष्णे मार्गमां अति कृशशरीरवाळा, जरया जीर्णत थयेला, तथा (पोंते उपाडेला) इंटोना महोटा समूहथी चडेला श्वासनेलीधे खुल्लुं थइ गयेल छे मुखरूपी विवर जैनु, एका कोइक पुरुषने जोयो. ॥ ३७ ॥

एकेकामादाये-ष्टिकां पतंतीं ततः स्वल्पपादः ॥ श्रान्तोऽसौ च निषण्णः । पथ्येव तद्भारमुन्मुच्य ॥ ३८ ॥

अर्थः-पंडी पंगे लथडवाथी पंडीजती एकेकी इटने लेतोथकी थोकी प्रवाथी ते पुरुष मार्गमांज ते इंटोनी भारो मूकीने बेसी गयो. ॥ ३८ ॥

संजातकृपस्तं प्रति । श्रीमान् पुरुषोत्तमः स्वहस्तेन ॥ लात्वेष्टिकां मुमोच । क्षिप्रं गेहांगणे तस्य ॥ ३९ ॥

अर्थः-त्यारे तेनापर दया आववाथी श्रीमान् कृष्ण पोताने हाथे तेमाथी एक इट लेहने तुरत ते पुरुषना घरना आंगणामां मूकी. ॥ ३९ ॥

युगपत्सर्वेऽपिजना । मुमुचुस्ता इष्टिकास्ततो हृष्टाः ॥ एकैकां तावदगा-न्निष्ठां द्रागिष्टिकाराशिः ॥ ४० ॥

अर्थः-पंडी कृष्णानी (साथे चालता) सर्वे माणसोए खुशी थइने एकीहारे तेनी एकेकी इट उपाडीने ते माणसना आंगणामां मूकीदीवी, अने एरीते ते इंटोनी डगलो तुरतज खलास थइ गयो. ॥ ४० ॥

चरित्रम्

॥ ३६ ॥

देवकीपुत्र
॥ ३६ ॥

हृष्टोऽथो दनुजारी-स्ततः समागत्य समवसरणभुवं ॥ जिनमानम्यात्मदृशं । ददौ मुदा साधुवरपंक्तौ ॥

अर्थः—पछी आनंदित थयेला ते श्रीकृष्णसमवसरणमां आवीने, तथा प्रभुने वांदीने हर्षथी उत्तम साधुओनी
श्रेणी तरफ दृष्टि करवा लाग्या ॥ ४१ ॥

गजसुकुमालमपश्यन् । मुनीश्वरं निजसहोदरं शौरिः ॥ किञ्चिच्चक्तिश्चित्ते । जिनेश्वरं प्रांजलिः प्रोचे ॥४२॥

अर्थः—परंतु त्यां पोताना भाइ एवा ते गजसुकुमालमुनिने नहीं जोवाथी मनमां कंइंक चकीत थयेला श्री-
कृष्णे हाथजोडीने प्रभुने पूछयुं के, ॥ ४२ ॥

ह्यः प्रव्रजितः स्वामिन् । क्रमेऽनुजः सकलसाधुतिलकसमः ॥ इत्युदिते भगवानपि । जगाद संदेहवनवह्निः

अर्थः—हे स्वामीन् ! सर्व साधुओमां तिलकसमानं, अने गइ कालेज जेमणे दीक्षा लीधेली छे, एवा ते म्हारा
न्हानाभाइ गजसुकुमालमुनि क्यां छे ? एम श्रीकृष्णे पूछवाथी संशयरूपी वनने बालवामां अभिसरखा एवा ते
प्रभुपण बोल्या के, ॥ ४३ ॥

शौरे शृणु साधुरयं । गत्वा ह्यः पितृवनं महाघोरं ॥ कायोत्सर्गे सायं । स्थितोऽस्मदादेशतस्तूर्ण ॥४४॥

अर्थः—हे कृष्ण ! तमो सांभळो ? ते मुनि गइकालेज अतिभयंकर श्मशानमां संघ्याकाळे जइने अमारा
आदेशमुजब तुरत कायोत्सर्गघ्याममां स्थिर स्था. ॥ ४४ ॥

चरित्रम्
॥ ३६ ॥

कोऽपि पुमांस्तं दृष्ट्वा । चुकोपेत्यादि सकल वृत्तांतं ॥ मोक्षेगमनं यावत् । सद्यस्तं व्याजहार जिनः ॥४५॥

अर्थः—एवामां कोइक पुरुष तेमने जोइने क्रोधातुर थयो, इत्यादि छेक तेमना मोक्षगमनसुधीनो सर्व वृत्तांतं प्रभुए तेमने तुरत कही संभळाव्यो. ॥ ४५ ॥

तेनैवं मुनिना भाव-वैरिभिः सह युध्यता ॥ संसाधितोऽस्तिवीरेणा-त्मोयोऽर्थः शुभभावातः ॥ ४६ ॥

अर्थः—एरीते ते शूरवीर साधुए भावशत्रुओ साथे युद्ध करीने शुभपरिणामथी पोतानो स्वार्थ साधी लीधो छे. ४६ कंसारिस्तदवचनं । स्फुटं समाकर्ण्य कर्णयुगकटुकं ॥ भृकुटिं विकृतां कृत्वा । ललाट देशे जिनं प्राह ॥

अर्थः—एरीते बने कर्णोने कडवुं लागे एवुं प्रगटरीते प्रभुनुं वचन सांभळीने ललाटपर भयंकर भृकुटी चडावीने श्रीकृष्ण प्रभुने पूछवा लाग्या के, ॥ ४७ ॥

कोऽयं नराधमोर्हन् । शिरोमणिः पापकारिणां स्वामिन् ॥ मम बंधोश्च निहंता । भविता ह्यतिथिः कृतांतस्य

अर्थः—हे भगवन् ! हे स्वामिन् ! म्हारा ते भाइने मारनारो पापीओनो शिरोमणि एवो ते अधम पुरुष कोण छे ? खरेखर ते यमनो अतिथि थवानो छे. ॥ ४८ ॥

मा कुरु कोपं तस्मि-न्नरिसुकुमाले जिनोऽवगिति सद्यः ॥ तव बंधोः साहाय्यं । तेन कृतं गच्छतो मुक्तिं

देवकीपुत्र
॥ ३८ ॥

अर्थ:—खारे प्रभुए तुरतज श्रीकृष्णने कहुं के, हे कृष्ण ! तमो ते बिचारा रांकडा सुकुमाल शत्रुपर कोप न करो ? केमके तेजेतो मोक्षमां जता एवा तमारा ते भाइने सहाय करेल छे. ॥ ४९ ॥

तपसाग्न्युप्रेण चिगत् । क्षिपति कर्माणि संचितानि भवैः ॥ तत्सांनिध्यात्तेन—क्षिप्तानि मुहूर्तमात्रेण ५०

अर्थ:—अग्निसरखा भयंकर तपथी पण पूर्वभवमां संचित करेलां जे जे कर्मो घणे काळे क्षय थात, ते कर्मोने ते गजसुकुमालमुनिए ते पुरुषनी सहायथी फक्त एक मुहूर्तमांज क्षीण करी नाख्यां छे. ॥ ५० ॥

शौरिरुवाच जिनेद्रं । प्रोक्ता भवताऽपराधिनोऽपि गुणाः ॥ मधुशर्करागुडः खलु । स्वबंधभंगेऽथ जलमखिलं

अर्थ:—खारे श्रीकृष्णे भगवानने कहुं के, हे भगवन् ! अपरे एम कहुं के, ते अपराधी पुरुषथी पण गजसुकुमालमुनिने तो गुणज थयो छे, केमके मध, साकर अथवा गोळ पोतपोताना बांधानो भंग थयाबाद, ते सघळां जलरूपज थाय छे. ॥ ५१ ॥

परमेषः खलुपापी । मयोपलक्षणीयः कथं नाथ ॥ इत्युदितः सुव्यक्तं । पुरुषोत्तममेवमाह जिनः ॥ ५२ ॥

अर्थ:—परंतु हे स्वामी ! खरेखर मारे ते पापीने केम ओळखवो ? एम श्रीकृष्णे पूछवाथी प्रभुए तेमने प्रगटपणे एम कहुं के, ॥ ५२ ॥

चरित्रम्
॥ ३८ ॥

विष्णो शृणु यस्त्वांकिल । विशंतमालोक्य निजपुरीं नूनं ॥ मृत्युमाप्स्यति सिरसः । स्फोटा दुर्ध्वस्थ एव भयात्

अर्थः—हे कृष्ण तमो सांभळो ? जे माणस खरेखर तमोने तमारी नगरीसां प्रवेश करता जोहने भयथी मस्तक फूटी जवाथी उभो उभोज मृत्यु पावशी, ॥ ५३ ॥

निःकोपचेतसासौ । बंधूपद्रवकरः स विज्ञेयः ॥ भवतैवं श्रुत्वार्ह-द्राक्यं निसंशयं मन्वन् ॥ ५४ ॥

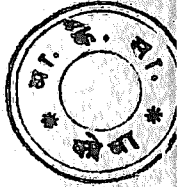
अर्थः—तेने तारे तारा भाइने उपद्रव करनारो जाणवो, परंतु तारे तेनापर कोप करवो नहीं एरीतनुं प्रभुनुं वचन सांभळीने ते वचनने ते संदेहरहित मानवा लाग्या. ॥ ५४ ॥

नत्वेशं प्रावर्तत । गंतुं स्वपुरीं जनार्दनः सद्यः ॥ सोमिलभट्टस्ताव-द्दध्याविति गृहगतः प्रातः ॥ ५५ ॥

अर्थः—पछी श्रीकृष्ण प्रभुने वांदीने तुरत पोतानी नगरीप्रते जवा लाग्या, हवे एवामां ते सोमिलभट्ट घेर जहने प्रभातमां एम विचारवा लाग्यो के, ॥ ५५ ॥

हा श्रीनेमिं नंतुं । गतोऽस्ति संप्रति हरिस्तत्र ॥ कथितं सर्वविदामे । भाव्येतत्कर्म खलु निधं ॥ ५६ ॥

अर्थः—अरेरे ! हमणाज श्रीकृष्ण श्रीनेमिनाथप्रभुने वांदवाने त्यां समवसरणमां गया छे, अने ते सर्वज्ञप्रभु खरेखर आ मारुं दुशचरण तमने कही देशे.

देवकीपुत्र

॥ ४० ॥

तन्नो जाने कुपितः । कैमारैर्मारयिष्यति मांच हरिः ॥ तत् क च यामीदानीं । सद्यो नंस्यामि कुत्र हहा ॥

अर्थः—अने तेथी ते विष्णु क्रोधपामीने मने कया मारथी मारशे ? तेनी मने खबर पडती नथी, माटे हवे कयां जाउं ? अरेरे ! हुं हवे तुरत कयां नाशी जाउं ? ॥ ५७ ॥

अंतः संतापभरं । वहन्नयं पापकर्मणा न धृतिं ॥ लेभेद्युविदप्येवं । स्वयमेव विषान्नभोजीव ॥ ५८ ॥

अर्थः—एरीते पापकार्य करवाथी मनमां संतापना समूहने धारण करतो एवो ते सोमिलभट्ट पोते ज्योतिषी छतां पण जाणे झेरवाळुं अनाज खाथुं होयं नहीं ? तेम चेन पाम्यो नहीं. ॥ ५८ ॥

स्वयहाग्निर्गत्य समा-रेभे गंतुं स राजपथिमूढः ॥ पश्यंस्तिर्यग् भोत-स्तरलदृशा चोर इव लोकान् ॥ ५९ ॥

अर्थः—पछी ते पोताना घरमांथी निकळीने दिग्मूढ थयोथको चोरनीपेठे डरीने चपल आंखोंवडे लोकोतरफ तीछीं नजरे जोतोथको राजमार्गमां चालवा लाग्यो. ॥ ५९ ॥

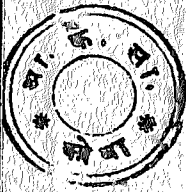
संमुख एव प्राप्त-स्तावत्सेनान्वितः सदैत्यारिः ॥ भयभीतोऽभूद्विप्रः । स दृष्टामात्रे हि कंसारौ ॥ ६० ॥

अर्थः—एवामां ते श्रीकृष्ण सैन्यसहित तेने सामा मळ्या, अने तेमने जोतांज ते सोमिलभट्ट भयभीत थयो. ॥

५५

चरित्रम्

॥ ४० ॥

Serving JinShasan
050150
gyanmandir@kobatirth.org